

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4 sz.

A büntető novelláról.

Irta: K. Nagy Sándor kir. törvényszéki bíró.

I.

Nem szívesen használnom a fenti czímet (habár nem hiszem, hogy akadna a próbacsendőrök közt is olyan ember, a ki a régi módi szerint valami elbeszéléskéféle szépirodalmi dolgozatot értene ez alatt). Hanem kénytelen vagyok beismerni, hogy sokkal rövidebb ez, mint «a büntetőtörvénykönyvek és a bünvádi perrendtartás kiegészítéséről és módosításáról» szóló törvényczikk, a mint ez az 1908:XXXVI. törvényczikkben mondva van. És ne botránkozzék meg senki, ha a törvényczikk számának idézése helyett én is használnom itt ott a Bn. (= Büntető novella) rövidítést, a melyen annál kevésbé lehet csodálkozni, mert maga a jelen törvény életbeléptetéséről szóló 1908. évi 20,001. I. M. számú igazságügyministeri és 102,100. B. M. számú belügyministeri rendelet már hivatalosan is használja ezt a Bn. rövidítést a törvényczikk czimének idézése helyett.

Ez az új törvény az 1908. évi július 30-án szentesített és augusztus 6-án jelent meg az «Országos törvénytár»-ban.

Mert bizonyára nem haragsznak meg, ha felemlitem, miként régebben az volt a szokás, hogy az országgyűlés berekesztésekor az ott hozott törvények szentesítették és az országgyűlés mindkét bázában hirdették ki. De az idevonatkozó 1868:III. és 1870:XIII. törvényczikkeket hatályon kívül helyezte az 1881:LXVI. törvényczikk és a törvények kihirdetéséről azt rendelte, hogy «minden törvény, a mint Ő Felsége szentesítésével el van látva, a kormány által az Országos törvénytárban azonnal köztudomásra hozatik. A törvény szövegével együtt közzé teendő egyszeremind a királyi szentesítés napja. A törvénynek az országos törvénytárban közzétett szövege közhitelességgel bír. A mennyiben az időpont, a melyben valamely törvénynek hatálya kezdődik, magában a törvényben megállapítva vagy az időpont megállapítása a ministeriumra bízva nincsen: minden törvény kötelező ereje az országos törvénytárban való megjelenését követő tizenötödik napon kezdődik. A szentesített törvénynek eredeti példánya az országos levéltárban tétetik le.» (1881:LXVI. t. cz. 1—5. §.)

Ebben az 1908:XXXVI. t. cz. 52. §-ában pedig e áll: «A jelen törvény hatályba lépésének idejét az igazságügyminister állapítja meg.»

És az igazságügyminister az 1908. évi augusztus hó 17-én 20,001. I. M. számú rendeletével csakugyan hatályba is lépteti ezt a törvényt, még pedig nem minden részét egyszerre, hanem egy részét most október elsején, a másik részét pedig csak az 1910. évi január elsején.

Most október elsején hatályba lép a törvény, a második fejezetben foglalt rendelkezések kivételével.

Sietek megjegyezni, hogy ez a második fejezet a fiatalokura vonatkozó rendelkezéseket foglalja magában (15—35. §.). Ez marad tehát 1910. év január elsejére, mivel ennek hatályba léptetéséhez nagyobb előkészületek kellenek. Ilyen előkészítési mód már a fiatalok terheltek bűnügyének ellátása tárgyában 1908 augusztus 17-én 20,003. I. M. szám alatt kiadott rendelet, mely hogy úgy mondjam, mintegy hidat készít a mostani állapotból az új állapotba átmenetre.

A most október elsején életbe lépő fejezetek: I. a büntetés feltételes felfüggesztése; III. a mellékbüntetésre és az elközbásra vonatkozó rendelkezések; IV. az egyes büntető cselekményekre vonatkozó rendelkezések; V. végrehajtási záradék.

A büntetés feltételes felfüggesztése bírósági dolog. Azért erről csak annyit említek meg, hogy a bíróság az egy hónapot meg nem baladó tartamban kiszabott fogház vagy elzárásbüntetés és a pénzbüntetés végrehajtását különös méltánylást érdemlő okból egy hónapos próbaidőre felfüggeszteti és pedig nemcsak az érdekelt fél kérelmére, hanem hivatalból is.

Ennek az a célja, hogy a bűnért el legyen ítélve a bűnös, de ne sujtson le reá először mindjárt a büntetés, ha kilátás van arra, hogy a feje felett függő veszedelem visszatéríti őt a javulás útjára.

Ez a próbaidő a foghásbüntetésnél három év, az elzárásnál egy év. Ha ez idő alatt az elítélt ellen újabb bünvádi eljárás nem volt folyamatban, akkor a bíróság kimondja, hogy a büntetés többé végre nem hajtható, vagyis az elítélt teljesen megszabadul a büntetéstől.

De ha a próbaidő alatt az elítélt oly büncselekményt követ el, mely miatt őt a bíróság büntett

Villamos és gősrőre berendezett gyár távolról nem képes olcsón főm és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészeti toje. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedő, gordonka, zambalor, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszor, húr, stb., míg **Reményi** legújabb képi árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve koldatik **Budapestről, Király-u. 58.** Külön költségtér díjjal. Kivétel a világ minden részébe ingyen és kiszínyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kérésre

vagy szándékos vétség czimén elítéli, akkor a felfüggesztett büntetést végrehajtják ellene.

De nincs helye feltételes elítélésnek, vagyis a kiszabott büntetést felfüggeszteni nem lehet, ha azt a bíróság oly cselekmény vagy annak kísérlete miatt szabta ki, melyre a törvény fegyház vagy börtönbüntetést állapít meg, vagy ha az elítélt előzőleg büntett miatt jogerősen el volt ítélve, vagy tíz éven belől fegyház, vagy egy hónapot meghaladó elzárásbüntetés volt ellenében jogerősen megállapítva, vagy ha az elítélt a cselekményt aljas indokból követte el.

Álljunk meg itt egy szóra.

Aljas indok alatt nem azt kell érteni, hogy valaki vagyoni haszonszerzés miatt követ el bűncselekményt, hanem pl. bosszúból, gyűlöletből, gonoszságból.

Vajjon ez a büntetés felfüggesztéséről szóló rendelkezés mennyiben tartozik a csendőrökre?

Annyiban itt is, mint mindenütt; a csendőrök az igazságszolgáltatásnak, a rend fenntartásának jobb kezei, a kik, mint a bányászok, behatolnak a sötétségbe, hogy feltárják annak rejtekét.

A törvény kimondja, hogy a felfüggesztett büntetés nyilvántartandó. Ezt a nyilvántartást ugyan nem a csendőrök, hanem a bíróságok vezetik, sőt fel lesz állítva egy országos bűnügyi nyilvántartó hivatal. De hát — ha ki nem mondaná is ezt az 1908 augusztus 17-én 102,100. B. M. számú belügyministeri rendelet 4. §-a — kétségtelen, hogy a hatóságok gyakran fordulnak a csendőrökhöz tájékoztató adatokért arra nézve, hogy a területükön lakó vagy huzamosabb ideig tartózkodó feltételesen elítélt ellen a próbaidő alatt volt-e újabb bűnvádi eljárás?

A nyomozásnál pedig még szorgosabb gondot kell fordítani a feljelentett vagy gyanúsított egyén előéletének kiderítésére, különösen arra, hogy tíz éven belül fogházra, vagy egy hónapot meghaladó elzárásra, vagy bármikor büntett miatt volt-e jogerősen elítélve? És ilyekezni kell kideríteni, hogy a büntettest milyen indok vezérelte a bűncselekmény elkövetésére?

Ha mindezekről a bíróság alapos felvilágosítást nyer a csendőri tényvázlatból: ez csak még jobban emelni fogja a csendőrségbe vetett hitet és ennek tekintélyét.

Az *elkobzásra* vonatkozó rendelkezése e törvénynek ismét közelről érdekli a csendőröket.

Nem szükséges nekem figyelmükbe ajánlani a Szolgálati utasítás 56. és 125. §-ait; nem szükséges fel- említeni a Bp. 84. §-át, a mely szerint «a rendőri hatóságok és közegek kötelesek a bűnjeleknek és bizonyítékoknak megszerzése céljából eljárni», s a 87. §. szerint: «intézkednek a bűncselekmény nyomainak fentartása, valamint a bűnjeleknek és más bizonyító tárgyaknak megőrzése iránt»; talán felesleges idéznem a Btkv. 61. §-át is, a mely szerint: «azon tárgyak, melyek a büntett vagy vétség által hozattak létre, úgy

szintén azok, a melyek a büntett vagy vétség elkövetésére szolgáltak: elkobzandók»; felesleges idéznem a Btkv. 62. §-át, mely szerint: «ha a büntetendő cselekmény nyomtatvány, irat vagy képes ábrázolat közvételére vagy terjesztésére által követtetett el, a példányok, minták vagy lemezek elkobzása és megsemmisítése ítélet által az esetben is kimondandó, ha a bűnvádi eljárás senki ellen sem indíthatatik meg», de meg kell említenem, hogy ez új törvény 37. §-a épen ezeket a rendelkezéseket toldta meg, felhatalmazván az igazságügyministert, miként elrendelheti, hogy egyes tárgyak, melyeket a bíróság elkoboztatott, bűnügyi muzeumok létesítésére és gyarapítására fordíttassanak. Ez az intézkedés a közigazgatási hatóság által elkobzott tárgyakra vonatkozólag az igazságügyi és belügyi minister egyetértő rendelkezésére van bízva.

És tudják-e, hol állítják fel ezeket a bűnügyi muzeumokat? A csendőrségi parancsnokságnál, a székesfővárosi államrendőrség főkapitányi hivatalánál, esetleg más közigazgatási hatóságnál. És ezekre vonatkozólag az 1908. évi augusztus 17-én 20,001. I. M. sz. alatt kiadott rendelet úgy intézkedik, hogy mindazokat a tárgyakat, a melyeket a kir. bíróság elkoboztatott: a kir. ügyész, illetőleg a kir. járásbírószág vezetője a nevezett muzeumok megkeresésére a megkereső muzeumnak az eljárás jogerős befejezése után megküldi. Sőt a kir. ügyészség, vagy a kir. járásbírószág vezetője hivatalból is köteles az államrendőrség főkapitányi hivatalánál szervezett, vagy a legközelebb eső bűnügyi muzeumba küldeni azokat az elkobzott tárgyakat, a melyeknek megőrzése a nyomozó hatóságoknak, vagy a büntetőjogi tudományos továbbképzésnek céljaira kívánatos. Ha azonban az elkobzott tárgy ritkaságánál vagy más oknál fogva tudományos szempontból különösen tanulságosnak, vagy olyannak mutatkozik, mely a büntetendő cselekmény elkövetésének valamely új módját világítja meg: ez az államrendőrség bűnügyi muzeumába küldendő.

Ugyanilyen rendelkezés történt a közigazgatási hatóságok által elkobzott tárgyakra vonatkozólag a 20002/1908 I. M. és 102,100. B. M. számú rendeletek szerint, a mikor a közigazgatási hatóság vezetője köteles a bűn- jelek beküldésére.

Már most ha eddig is gondot fordítottak a csendőrök a bűnjelek beszerzésére és megőrzésére, mennyivel nagyobb érdekükben áll ezután fokozottabb körültekintéssel tenni azt, midőn tudják, hogy a bűnjelek egy része az ő bűnügyi muzeumukba kerül, a hol azokat tanulmányozhatják.

Hangsúlyozni kívánom, hogy a bűnjelek beszerzése körül eddig sem sok jogos panasz érhető a csendőröket, de annál több a községi nyomozó közegeket, a honnan alig érkezik be bűnjel a bíróságokhoz még olyan bűnesetekben is, a mikor a bűnjelek minősége a

Ha fáj a feje

ne tévovázzék, hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 percz alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. Ára K 1.20. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kiszpesten. Orvosok által ajánlva. Három dobozál ingy. postai szállítással.

A géppuskás osztag málhás állatai fedezék mögött.

A budapesti honvéd-gyalogezred géppuskás osztagjának gyakorlatai Gödöllő környékén.

körülmények mérlegelésére nagy befolyással bír, sőt igen sok esetben a csendőrök által beszerzett és a községi nyomozó közegeknek beszállítása végett átadott bűnjelek is nagyon sokszor ott maradnak, vagy el is kallódnak a község háza valamelyik zugában.

Megengedik, hogy mondjak egy véleményt a csendőrségi parancsnokságnál szervezett bűnügyi muzeumok gyarapítására?

A fentebb idézett rendeletből látható, hogy csak a legkivételesebb bűnjelek küldendők az államrendőrségi bűnügyi muzeumba, a többi bűnjelekért szabad a verseny az összes bűnügyi muzeumok között; a ki előbb terjeszt elő kérelmet vagy megkeresést a kir. bíróságnál, annak a bűnügyi muzeuma részesül előnyben, még az olyan esetekben is, a mikor a kir. ügyészség vagy járáshíró hivatalból köteles némely bűnjeleket a bűnügyi muzeumba küldeni.

Na hát, hogy más bűnügyi muzeum megkeresése meg ne előzhesse a csendőröket, minden olyan esetben, a mikor a bűnjelnek a muzeumban való elhelyezését kívánatosnak tartják, a tényvázlatban, vagy jelentésben fejezzék ki azt a kívánásukat, hogy a beszerzett bűnjel a csendőrségi bűnügyi muzeumba küldessék az eljárás jogerős befejezése után.

Mert hiszen az ilyen bűnjelek tanulmányozásának mégis csak a csendőrök veszik legtöbb hasznát.

Most elég ennyi. A jövő héten majd az egyes bűntetendő cselekményekre vonatkozó rendelkezésekről emlékszem meg.

A csendőrségi özvegyek és árvák ellátása.

Irtá: Hein György számvivő-tiszthelyettes.

(Vége.)

A törvény 47. §-a szerint az özvegyek és árvák a törvényszerű ellátásra — tekintet nélkül arra, hogy az atya ideiglenesen, vagy korongedély mellett alkalmaztatott, vagy még beszámítható 5 évi szolgálati idővel nem rendelkezett — feltétlenül igénynyel bírnak az esetben, ha a férj, illetőleg atya életét a szolgálat teljesítése közben, vagy nyilván bebizonyíthatólag annak következtében vesztette el a hátramaradotknál az ellátás odaítélésénél szem előtt tartandó — a 35. és 50. §-okban foglalt korlátozó, továbbá a 34. és 39. §-ban előírt egyéb, már többször részletezett — feltételek megvannak.

Ezen §. intézkedései csak oly hátramaradottak ellátási illetményeire bir fontossággal, akik az ellátásra — a férj ideiglenesen vagy korongedély melletti alkalmazása, illetőleg a be nem töltött 5 szolgálati év miatt — igényt nem tarthatnának, de teljesen hatálytalan az oly szerencsétlen családra, a kinek feje már megkereste családja részére a nyugdíjigényt, — de a szerencsétlen véletlen folytán életét a szolgálat teljesítése által, vagy következtében vesztette el.

Össze sem hasonlítható az elmondottakkal a csendőr-

ség nyugdíjigényeiről szóló 1881. évi LXXI. tcz. II. szakasz 7. §-ának következő rendelkezése:

„Ha valamely csendőrtiszt, vagy csendőr önbibáján kívül, szolgálata teljesítése folytán szenvedett sérülés következtében halna meg, az özvegynek és az árváknak követeltetés jár, mely az illetőnek azon esetben járt volna, ha az ilyenképen elhunyt 40-ik szolgálati évét betöltötte volna.”

Ezen intézkedés folytán tehát azon csendőr özvegye, a kinek férje a szolgálatteljesítés közben, vagy nyilván bebizonyíthatólag az által vesztette el életét, kivételesen a férj teljes tettelegességi illetményeit fogja nyugdíj gyanánt kapni.

Nem teljesen világos ugyan az idézett szöveg, a mennyiben „az illető” nyugdíja alatt könnyen a férj és nem az özvegy nyugdíja is érthető, de, hogy ez a magyarázat nem helyes, bizonyítja leginkább a gyakorlat.

Eddig ugyanis három özvegy részesült férjének teljes tettelegességi illetményeiben és pedig:

Benke Józsefné, szül. Kirschauer Terézia, csendőr özvegy 1884. évi január 11. óta évi 605 kor. 90 filléren. Férje Izlégben szolgálatteljesítés közben ellenszegülők által agyonütetett.

Resch Mihályné, szül. Fráter Mária Julianna, őrmester özvegye 1904. május 1. óta évi 1474 koronában. Férje Élesden szolgálatteljesítés közben ellenszegülők által agyonlötvetett.

Zauberer Jeremiásné, oz. őrmester özvegye, 1907. évi január 1. óta évi 1220 koronában. Férje Petrován szolgálatteljesítés közben meggyilkoltatott.

Történetesen mind a három esethen a férj ellenszegülőkkel folytatott harcban halt hősi halált, a mi azonban nem zárja ki azt, hogy azon özvegy, kinek férje szolgálatteljesítés közben önbibája nélkül baleset folytán vesztette életét szintén a férj utóljára élvezett beszámítható illetményeinek teljes összegével nyugdíjaztassék.

És ez rendben is van így.

Hogy követelhetők másképp a nő, családos csendőrtől azt, hogy szolgálatba nyugodtan induljon el, visszahagyva szeretteit, a kiket tán nem láthat többé, mert hisz nem tudhatja, hogy honnan leselkedik reá a váratlan halál?

Meg kell nyugtatni, el kell hallgattatnia esalád sorsát szíven hordó apai szív aggodalmait, nem szabad a vész pillanatában eszébe jutnia, hogy otthon hagyott szeretteitől a kegyetlen balsors elragadja a nélkül, hogy jövőjüket biztosítva látná, hanem rendületlenül, tett esküjéhez híven, katonához illő bátorsággal és vitézül kell végigküzdenie élet-halál harcát még akkor is, ha a biztos halállal áll szemközt.

Ha elkövetkezett a vég, nyugodtan zárhatja le szemeit, a kötelességének híven, becsülettel és vitézül eleget tett csendőr s megnyugodva hagyhatja hátra családját, mert hőkezűen gondoskodik róla az állam, melynek szolgálataiban elvérzett.

Az 1885. évi XI. tcz. 49. §-a szerint az ellátási igény kezdetéről a következőképp intézkedik:

Az özvegy nyugdíja és az árvák nevelési járuléka azon nappal kezdődik, a mely napon a férj, illetőleg atya elhalt.

Az ellátás összege azonban csak az elhalálozást követő hó 1-étől lesz folyósítva, mert az elhalt azon havi illetményeit már felvette.

Oly esetben, ha csak két, még anyai gondozás alatt álló és a szabályszeri kort még el nem ért gyermek

A legjobb órák,

legszolidabb ékszeresek, egyszerűtől a legdrágábbig, úgy kézzépéz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

műterem Szegeden,
Javítások 5 évi jótállás mellett.
Arjegyzék ingyen!

József főherceg a gyakorlaton.

A budapesti honvéd-gyalogezred géppuskás osztagjának gyakorlatai Gödöllő környékén.

maradt vissza s az anya teherben van, akkor a nevelési járulék az utószülött világra jövetelétől kezdődőleg illetékes.

Ha az anya is elhal, vagy újból férjhez megy, avagy bármely oknál fogva nyugdíját elveszti, akkor a gyermekek nevelési járulékának másfélszeres összege az anya elhalásával, illetőleg újbóli férjhezmenetelével, vagy a nyugdíjnak megszűnésével veszi kezdetét.

Ha azonban az anya nyugdíjigénye újból beáll (az újból férjhez ment anya másodszor is megözvegyedik) akkor a nevelési járulék addigi másfélszeres összege megszűnik s az árvák részére csak az atyátlan árvák után illetékes nevelési járulék folyósíttatik.

A folytonos özvegyi ellátásra és a nevelési járulékra való igény megszűnik és pedig:

a) az özvegyi nyugdíj akkor:

1. ha az özvegy erkölcstelen életet folytat, vagy valamely büntetendő cselekmény miatt hivatalvesztésre ítéltetik;

2. ha újból férjhez megy;

3. ha nyugdíját bármi okból megváltja és

4. ha meghal.

b) A nevelési járulék akkor:

1. ha az árva a szabályszerű kort elérte;

2. ha az árva oly állami, közhatalósági, vagy intézeti ingyenes ellátásban részesül, a melynek értéke (évi teljes ellátás) a nevelési járulékot meghaladja, az ily ellátásban való részesedés idejére;

3. ha a leánygyermek férjhez megy és

4. ha az árva valamely büntetendő cselekmény miatt hivatalvesztésre ítéltetik.

Ha az árva a 2. pont alatti ellátást elveszti, akkor a nevelési járulékra való igény újból beáll; vagyis, ha mondjuk egy kilencz éves fiu katonai nevelő intézetbe vétetik fel, akkor arra az időre, a mig ott van, a nevelési járulék megszűnik; ha azonban onnan bármi okból kifolyólag kilép, akkor a nevelési járulékot egész a törvényes kor eléréséig, illetőleg esetleg más intézetbe történt újbóli ingyenes felvételéig, élvezi.

Intézkedés tétel az iránt is, hogy az özvegy a nyugdíját — minden további igényről való lemondás mellett — a m. kir. belügyminiszter ur engedélyével megválthatja.

A megváltási összeg ezidő szerint a nyugdíjnak két évi összegében van megállapítva.

A nyugdíj megváltását a m. kir. belügyminiszter ur az eddigi gyakorlat szerint csak az esetben engedélyezi, ha az özvegy közbiztonsági orvos által bizonyítja, hogy várandós állapotban nincs és egészségi állapota olyan, hogy még legalább két évig élélhet és a nyerendő összeget oly vállalatba fekteti, vagy oly módon kamatoztatja, hogy annak jövedelméből tisztességesen megélhet. Ha árvák is volnának, akkor még a gyámhatóság beleegyezése is szükséges. A gyermekek nevelési járuléka azonban meg nem váltható.

Az egyszer megváltott nyugdíj többé nem folyósítható, még akkor sem, ha az özvegy a megváltott összeget egyszerre vissza is akarná téríteni.

A nyugdíj megváltása például engedélyezhető oly esetben, a midőn az özvegy — mondjuk — egy fűszerüzletet, vagy női szabóüzletet akarna nyitni, de hiányzik a hozzá való tőkéje. Ha az özvegy évi nyugdíja 600 K, akkor a megváltási összeg 1200 koronában lesz megállapítva.

Ilyen esetekben tehát az özvegy megélhetése biztosítva van s a nyugdíj megváltása reá nézve előnyös; ha azonban kétséget kizárólag nem tudja bizonyítani,

hogy jövőbeni holdogulása biztosítva lesz, akkor a nyugdíj megváltása nemmi szín alatt sem engedélyeztetik; a kinevtár tehát — mint látjuk — nem támogat és segít elő oly meggondolatlan tetteket, a melyeknek azután holtig tartó bánom-bánom intőzkedéseket tartalmaz.

Ennél is még sokkal ügyesebb intőzkedéseket tartalmaz a törvény 52. §-a, a mely lehetővé teszi azt, hogy az özvegy a nyugdíjának fenntartásával újból férjhez mehessen, de megengedi azt is, hogy az ilyen özvegy — azon a czímen — hogy férjhez megy, az előbb mondott módzatok mellett nyugdíját megválthassa, sőt mi több, a törvény a nyugdíj megváltására a házasságkötés napjától számítandó egy évi határidőt is nyújt.

A törvény rendelkezéseit a legtöbb özvegy nem ismeri; nem tudja, hogy mire van igénye s ha a miniszteriumok hivatalból nem kísérik figyelemmel az özvegyek és árvák sorsát, nagyon sok igényjogosult eselnék a törvény nyomdása folytán az őket jogosan megillető összegektől.

Nem tanácsolhatom eléggé minden egyes nős csendőrnök, hogy nejét világosítsa fel mindazokról, a miket elmondottam és még el fogok mondani, mert annak esetleg nagy hasznát veheti.

Úgy vélem, hogy e tanulmányomnak csak akkor lesz igazán gyakorlati haszna, ha az özvegy ellátására vonatkozó teendőket e helyütt — egy kis kitéréssel — felsorolom. Kérem olvasóimat, ne fussák át e sorokat, hanem tanulmányozzák ezek tartalmát, mert gyakorlati utmutatást adok az özvegy mindennemű teendőire nézve.

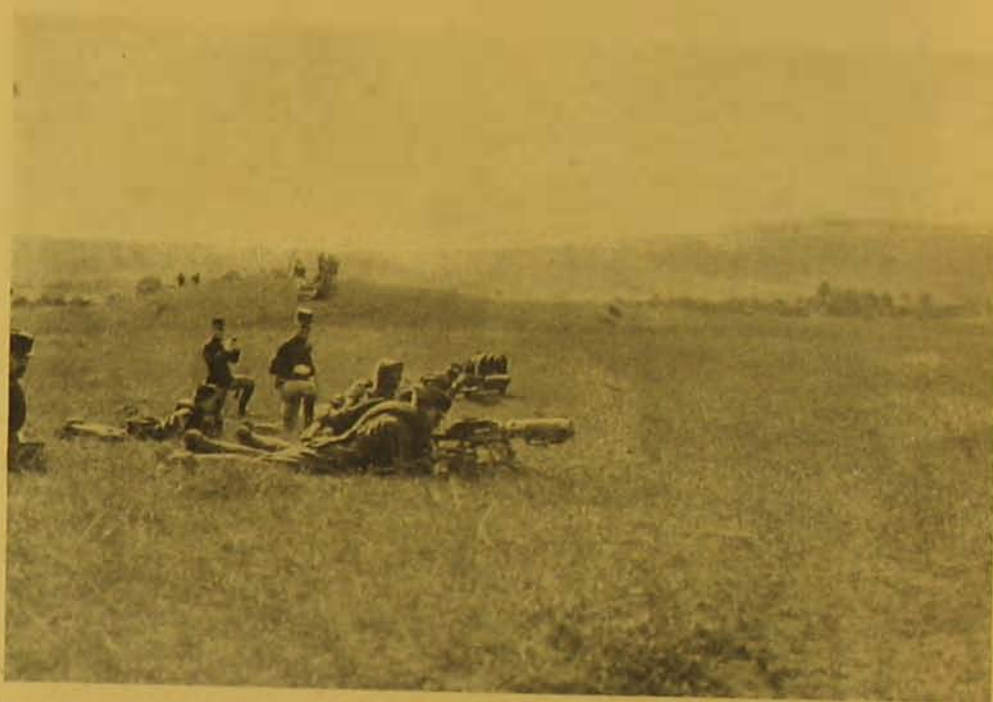
Az özvegyi ellátás folyóvá tétele okmányok alapján igénylendő, a melyeknek beszerzése s biztos helyen való megőrzése, a férj kötelessége.

Az altisztnök ugyanis, még mielőtt a nősülési engedélyt megkapná, több más okmányon kívül be kell szerezni úgy a saját, mint arája keresztlevelét, a melyeket aztán a nősülési engedéllyel együtt visszakap. Az esküvő után aztán kiváltja a házassági anyakönyv hitelesített másolatát és azt a keresztlevelekkel együtt egy borítékba bezárja. Ha gyermekek születnek, azok anyakönyvi kivonatait szintén a többi okmányok közé helyezi s így azokat könnyen megőrizheti.

Már most, ha a férj a tényleges állományban hal el, akkor az özvegynek nincs más dolga, mint a felsorolt okmányokat, kiegészítve a halotti anyakönyvi kivonattal, annak felemlítése mellett, hogy ellátási illetményeit mely adóhivatalnál óhajtja felvenni, a kerületi parancsnokság rendelkezésére bocsátani, a kerületi parancsnokság ezután még hivatalból beszerzi az özvegy erkölcsi bizonyítványát és egy helyhatósági igazolványt arról, hogy az özvegy férjével, annak bekövetkezett haláláig együtt élt és hogy a házasságból származott gyermekek még anyai gondozás alatt állanak s azután elkészíti az özvegy ellátási illetményeiről szóló ellátási beadványt s azt a m. kir. honvédelmi miniszter urhoz terjeszti fel, a honnan azután a m. kir. belügyminiszter urnak tételik át, a hol a törvényeszerű ellátást a megjelölt adóhivatalnál mibamar folyósítják.

Ha azonban ezen okmányok nincsenek meg, akkor azok beszerzése iránt a kerületi parancsnokságnak hivatalból kell a szükséges intézkedéseket megtenni s így egyáltalán nem kell csodálkozni azon, ha az özvegy némelykor 2—3 hónap mulva kaphatja csak kézhez nyugdíját s egyéb más járandóságát.

Az okmányok beszerzése és megőrzése oly kevés munkát okoz, hogy zóra sem érdemes s nagyban előmozdítja az ellátási illetmények gyors folyósíthatását s

A géppuskás osztag tüzelésre készen.

Tüzelés közben.

a kis sáradság minden este nem áll arányban azzal a nagyjelentőségű és az özvegyek legnagyobb részénél szinte életkérdést képező előnnyel, a mely a nyugdíj stb. gyors folyósításával jár.

Még bosszadalmasabb az eljárás, ha a férj a nyugállományban hal meg.

A férj jól teszi, ha a rokkantsági nyugdíjokmányát a netáni kitüntetésekre (vitézségi érem, arany-, koronás ezüst- és ezüst érdemkereszt) vonatkozó okmányokat a kitüntetésekkel együtt szintén a már meglévő okmányok között megőrzi, hogy szükség esetén együtt legyenek.

A nyugállományú csendőrségi honvédekhez a honvédkiegészítő parancsnokságok által tartatik nyilván és így az özvegyek ellátására vonatkozó beadványok is ezen kiegészítő parancsnokságok által szerkesztetnek meg.

Az özvegy tehát mindenmű ügyeiben a honvédkiegészítő parancsnokságokhoz lévén utalva, a vonatkozó okmányokat a haláleset beállta után oda kell benyújtania.

Mielőtt azonban az özvegy ezt megtenné, be kell szerezni azon község előjáróságától, a hol férjével állandóan lakott, illetve a hol a halál bekövetkezett a halotti anyakönyvi kivonatot, az együttesi és erkölcsi bizonyítványt. Legszívesebben, ha az özvegy erkölcsös élete és az együttélés, valamint az esetleg meglévő gyermekeknek még anyai gondozás alatt létele egy ugyanazon helyhatósági igazolványon igazoltatik, mert ez is tökéletesen elegendő a az özvegy így legalább bélyeget is takarít meg.

Ha ezeket beszerezte, akkor — költségkimélesség céljából — lehetőleg sajátkezűleg irt kérvényben kéri az illetékes honvédkiegészítő parancsnokságot, hogy az ellátási illetmények folyóvá tétele iránt az intézkedéseket tenné meg.

A kérvénynek körülbelül így kell hangzania:

A m. kir. honvédkiegészítő parancsnokságnak
N-ben.

Néhai férjem N. N. nyugállományú m. kir. csendőr (örsvezető, őrmester), folyó évi április hó 2-án X. községben elhalálozván, kérem ellátási illetményeim folyósítása iránti szíves intézkedését.

Ezen célból ide mellékelem:

1. férjem halotti anyakönyvi kivonatát;
2. férjem keresztlevelét;
3. saját keresztleveletem;
4. házassági anyakönyvi kivonatunkat;
5. gyermekeim születési anyakönyvi kivonatait;
6. az együttélésünket és erkölcsösségemet, valamint gyermekeimnek gondozásom alatt lételet igazoló helyhatósági igazolványt;
7. férjem rokkantsági nyugdíj okmányát és végül (ha van)
8. férjem tulajdonát képezett (pl.) koronás ezüst érdemkeresztet.

Állandó lakhelyem X. község lesz, ellátási illetményeim az u. . . . i adóhivatalnál óhajtom felvenni.

Kelt

Ösv. Kis Istvánné, szül. Nagy Mária.

Ha az özvegy ily módon a kiegészítő parancsnokságnak a szükséges okmányokat haladéktalanul rendelkezésre bocsátja, akkor az ellátási illetmények folyóvá tétele alig 1—2 hetet vesz igénybe a az özvegy nem jön azon kellemetlen helyzetbe, hogy a férj elháltával egész családjával együtt hónapokig gyakran minden segélyforrás nélkül nyomorogjon.

Az ember halandó, azért a nyugdíjas, — már család-

jára való tekintettel is — nagyon jól fogja tenni, ha a kérvényt is meg életében maga megírja, a rendelkezésre álló okmányokkal felszereli, úgy hogy a hátra maradt özvegynek csak a keltezőt kell kitöltenie.

Ha a csendőr már nyugállományban nősült meg, akkor az özvegynek csak temetkezési járulékra van igénye, a melyet azonban hasonló módon kell kérvényezni, s így az adott mintában az «ellátási illetmények» helyett «temetkezési járulékok» szó teendő.

Itt szükségesnek tartom megemlíteni, hogy az özvegynek csak az esetben van igénye temetkezési járulékra, ha azt a 17. §. rendelkezéseibe képest a jogczim beálltától, vagyis a férj elhalálozásától számúlva egy éven belül kérelmezi. A nyugdíjra és nevelési járulékra való igény azonban az egy évi határidőn túl is fennmarad, csakhogy ezen illetmények csak a kérelem benyújtását követő hó első napjától kezdődőleg lesznek folyósítva.

Ez a törvénynek szintén oly rendelkezése, a melyet az özvegyek nem ismernek s sajnos, voltak már esetek, a mikor egyik másik özveggyet a határidő be nem tartása miatt, máskülönbén jogos kérelmével el kellett utasítani.

Nagyon jó lesz tehát, ha a nő csendőrök és altisztek családjaikat az ily dolgokról kellőleg felvilágosítják, hogy azok annak idején ne legyenek kényszerítve idegenek beavatkozását igénybe venni.

Ezek után visszatérek az 52. §. további magyarázatára.

Az ezen §-ban foglaltak alapján az özvegy ellátása újból férjhez menése esetén megszüntetettik ugyan, de jogában áll — a férjhez meneteltől számúlva egy éven belül — nyugdíját megváltani. Ha ezt meg nem teszi, akkor élvezett nyugdíja netáni második özvegyisége eseteire fenntartatik.

Messzebb menő méltányosságot ugyancsak nem lehet követelni!

Ha tehát az özvegy újból férjhez akar menni, úgy ezen szándékát, illetőleg a házasságkötést a m. kir. belügyminiszter urnak bejelenti, a ki haladéktalanul intézkedik az iránt, hogy az anya újból férjhez menetele folytán «szülőtlenség»-ké tekintendő árvák részére a második házasság megkötésétől számúlva, a nevelési járulékok másfélszeres összege a 44. §. rendelkezéseibe képest kiutalványoztassék.

Újból özvegyiségre jutás esetén az előbbi élvezett nyugdíj hasonló módon kérelmezendő újból, csakhogy a kérvény a már részletezett okmányokon kívül még a második férj halotti anyakönyvi kivonatával is felszerelendő.

Az özvegynek, vagy árváknak az esetleges nyugdíjon és nevelési járulékon kívül még temetkezési járulékra is van igényük, mely pedig a tényleges állományban elhaltak után a ténylegességi illetmények, a nyugdíjban elhaltak után a nyugdíj évi összege után állapittatik meg, akként, hogy az özvegy az esetben, ha a férje ténylegességi, vagy nyugdíjelékei a 2000 koronát nem haladták meg, három, 2000 koronán felül pedig a két havi összeget kapja meg.

A temetkezési járulékok összege a már közölt táblázatból vehetők ki.

A temetkezési járulékra a nyugállományban nősült csendőr özvegyeinek is igényük van.

A temetkezési járulékok szintén az özvegy járulékat képezi, ha azonban annak bármely oknál fogva erre igénye nem volna, akkor ezen összeg a gyermekek, kiskorúságuk esetén pedig a törvényes gyám, vagy gondnok kezéhez lesz folyósítva.

A temetkezési járulék sem birói, sem pedig közigazgatási uton le nem foglalható, de ha az elhunyt gyógykezelése után felmerült összeg még meg nem térült volna, akkor a temetkezési járulék egyharmad része a gyógyszerek kiegyenlítésére letiltható, a fennmaradó kétharmad része pedig az igényjogosultnak szolgáltatandó ki. Ha azonban a temetkezési vállalatnak is volna követelése, akkor a gyógyszerekre esetleg már letiltott egyharmadrész érintetlenül bagyása mellett a még fennmaradt kétharmadrész is letiltható.

Az említett letiltások azonban természetesen csak akkor lesznek fogantatosíthatók, ha a vonatkozó letiltások, még az utalványozás megtörténte előtt a m. kir. belügyminiszteriumba beterjesztetnek.

Előfordulnak azonban esetek, a mikor a nyugállományban elbalt csendőrt vagy azért, mert családja nem maradt, vagy azért mert az illető nőtlen volt, rokonai, esetleg ismerősei temetik el, a kiknek a temetés költséget okoz.

Törvény szerint ezen egyéneknek temetkezési járulékra igényük nincs ugyan, de a m. kir. belügyminiszter úr tisztán méltányosságból minden oly esetben, ha a kérvényező helyhatóságilag beigazolja, hogy az elhunytat ő temettette el, a felmerült költségeknek kitizedését okmányilag bebizonyítja, az illetőket kártalanítja.

Ha az ily temetkezési költségek a nyugdíj három havi összegét túl nem haladják, akkor a felmerült költségek teljes összege, ellen esetben azonban csak a nyugdíj három havi összege lesz „temetkezési segély” czimén folyósítva.

Ezzel befejeztem volna az özvegyek és árvák ellátási illetményeire vonatkozó 1885. évi XI. toz. idevágó határozványainak ismertetését. Mielőtt azonban lezárnam, szükségesnek tartom néhány szóval az idézett toz. IV. fejezete („Zárhatózatok”) alatt foglaltakat is érinteni, annál is inkább, mert tudomásom szerint vannak egyes csendőraltisztok, a kiket ezen határozványok szintén érdekelnek.

A törvény IV. fejezete ugyanis az állami szolgálat körében rendszeresített állomásokra alkalmazott nők ellátási illetményeiről intézkedik.

Az elmondandók tehát kizárólag csak az oly csendőraltisztokat fogják érdekelni, a kiknek nejei szintén *állami alkalmazottak*. (Rendszeresített helyre kinevezett tanítónők, óvónők, postahivatalnoknők stb.)

Az állami női alkalmazottak ellátási igényeinek elbírálásánál ugyanazon elvek tartandók szem előtt, mint az állami tisztviselők ellátási igényeinek odaitelésénél; a férj azonban a *temetkezési járulékot kivéve* semmilyen részvételére igényt nem tarthat és az árvák is csak az esetben részesíthetők nevelési járuléokban, ha szülőtlően árvákkul tekinthetők, vagy ha élő atyjuk vagyon-talan és keresetképtelen.

Konkrét esetet véve alapul, az elmondottakat a következőképp kell értelmezni:

Egy csendőraltiszt például egy állami alkalmazásban álló óvónőt vesz nőül s a házasságból két gyermek származik. Ha az anya elhal, akkor a férj (az illető altiszt) a neje utoljára élő volt, beszámítható javadalmazása évi összegének egyharmad részét kapja meg temetkezési járulók fejében, a két árva azonban atyjok állami alkalmazására való tekintettel nevelési járulékot nem kap.

Mihelyt azonban az illető altiszt újból megnősül, akkor a két árva már *szülőtlének*-nek tekintendő s nevelési járulékra való igényük az újbóli házasságkötés napjával veszi kezdetét, dacára annak, hogy atyjok él

és állami alkalmazásban áll. A nevelési járulékot természetesen az apa veszi fel.

A nő saját alkalmaztatása után az igényt még az esetben is megtartja, ha férjhez megy, vagy ha férje meghal, akkor férje után is élvezi a nyugdíjat, a melyet csak újbóli férjhezmenetele esetén veszít el.

Előállhat tehát azon eset, hogy a még állami alkalmazásban álló nő, állandó fizetésén felül az elbalt férj után még nyugdíjat is élvez, vagy szintén nyugállományba menvén, a saját szolgálata és férje után külön-külön nyugdíjat kap.

A zárhatózatok többi részei a csendőrség egyéneire nézve csak nagy ritkán nyerhetnek alkalmazást, épp azért azok magyarázatába nem bocsátkozom.

Épp a napokban volt alkalmam tapasztalni, hogy a m. kir. belügyminiszter úr egy nyugállományu *csendőr* részére — *ügyvéd* útján előterjesztett kérelmére nyugdíjának megváltását engedélyezte.

Elgondolkoztam felette és őszintén sajnáltam, mert tájékozatlanságát valószínűleg erősen meg kellett fizetnie.

Ügyvéd útján kérelmezte nyugdíjának megváltását, bolott az eredményt akkor is és éppen úgy elérte volna, ha akárcsak levélben is a nyilvántartó honvéd kiegészítő parancsnoksághoz fordul.

Ez a körülmény indit engem arra, hogy az ily esetekre vonatkozólag egy mintát adjak közre, a mely tökéletesen elég arra, hogy a m. kir. belügyminiszter úr az ily kérelmet figyelembe vegye.

A vonatkozó folyamodvány és a mellékleteket képező helyhatósági igazolványok és az orvosi bizonyítvány *egy koronás*, az esetleges többi melléklet mindegyike *30 filléres* okmánybélyeggel szerelendő fel s vagy az illetékes honvéd kiegészítő parancsnokságnak, vagy pedig közvetlenül a m. kir. honvédelmi miniszter urnak terjesztendő be.

A folyamodvány szövege a következő:

Nagyméltósága m. kir. Belügyminiszter úr!

Kérem az . . . évi . . . hó . . . n . . . v . . . b

szám alatt részemre folyóvá tett évi . . . korona nyugdíjam megváltását engedélyezni.

Kérelmem támogatásául bátor vagyok ide mellékelni:

- a) rokkantsági nyugdíjokmányomat;
- b) jelenlegi egészségi állapotomról szóló közbiztonsági orvosi bizonyítványt;
- c) a helyhatósági igazolását annak, hogy az esetleg utalványozandó megváltási összeggel (pl. szatócüzletet óhajtok nyitni);
- d) két tanu jelenlétében kiállított s helyhatóságilag is záradékolt nyilatkozatomat, mely szerint állandó ellátásomat illetőleg mindennemű igényemről egyszer s mindenkorra lemondok.

Az esetleg utalványozott összeget az i adóhivatalnál óhajtanám felvenni.

Nagyméltóságodnak

Kelt

alázatos szolgálója:

N. N.

nyugállományu csendőr.

A mennyiben a kérvényező nő volt, úgy a neje-nek beleegyező nyilatkozata e) alatt szintén csatolandó. Ennyiből áll a nyugdíj-megváltás iránti kérvény. Ily esetekly munkáért igazán felesleges ügyvédhez menni. Egy jó tanácsossal akarom cikkemet befejezni.

tohát a próbacsendőri tanfolyam hallgatása alól felmentetnek.

2. A csendőrnek az illetékeivel ki kell jönni; de ki is jöhet vele.

K. Domokos csendőr. Biz azt meg kell fizetni.

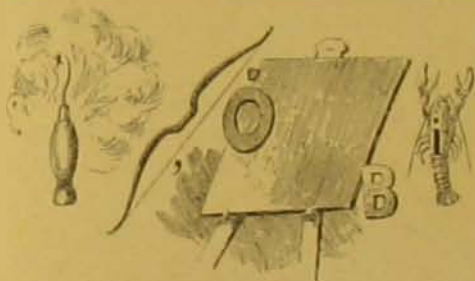
L. A. cz. őrstő. A m. kir. csendőrség egyénei fölött a birói fensőbbégi jogot a magyar korona országhoz tartozó csendőrség felügyelője gyakorolja.

Vitakozók. A járásörmesterjelöltek jelölésük évéhez képest rangsorba soroltatnak; az 1906. évben már jelölve volt altiszt tehát minden körülmények között eléje sorol a még csak 1908. évben alkalmassá vált jelöltnék. Ebben a sorrendben történnek a valóságos őrmesterré való előléptetések is.

Cs. F. Értesülésünk szerint Tiller és tsa czégnél.

FEJTÖRŐK.

Képtalány.

Betítalány.

Józsika. W i i i i i i ö ö ö ö ö ö

Számtalány.

Három atya és három fiu vadászni mentek s négy nyulat lőttek, mégis mindegyikük egy-egy nyulat vitt haza. Miként volt ez lehetséges?

Megfejtési határidő: 1908 október 4.

Mind a három talányt megfejtők között egy darab Erzsébet-királyné sanatoriumi sorsjegy lesz kioszolva.

Lapunk f. évi 37. sz.-ban közölt fejtörők helyes megfejtése:

Képtalány: «Az éjszaka a pártfogó». — **Verstálány:** «Áruló». — **Számtalány:** «28».

Helyesen megfejtették: Dési örs, Tóth csendőr Kiszajszállás, Mészáros és Lévai őrmesterek Pozsony, Kocsis J. őrsv. Szekszárd, újszászi örs, Sebestyén J. csendőr Egor, Lázár A. őrsv. Budapest, Csik J. őrsv. Túrkeve, Molnár J. csendőr Czrepaja, nagyzebeni örs, Szalai M. őrsv. Lektányfalu, Szemes J. őrsv. Aba, Nyéki F. csendőr Krajova, Harai cz. őrsv. Meregnyó, Szó-
nás S. pr. csendőr, Kepesd, bosztercebányai örs, Lindner őrsv., Magyar és Csernay csendőrök Roszt, Marginean Jánosné jörsv.-né Nagykatá, Kovács J. Torda, Sipos A. jörm., Molnár K. őrm. Szeged, Szeosódi őrsv. Nagykanizsa, Dömölky jörm. Muzslai őrsv. Kisbér, Olasz I. csendőr Oppova, hercegfalvi örs, nyírcsádi örs, Szabó A. csendőr Oros, Ottó cz. őrm. Jászkisó, Pál Sándor csendőr Fehérvárcsurgó, Szénási őrm., Szabó és Gáspár őrsv. Pásztor, Szentmiklósy L. őrsv. Szikszó, Frink S. cz. őrsv. és Ternjanszki J. csendőr Bedrogkeresztúr, Timár K. cz. őrsv. és Sebőny B. csendőr Aranyosmarót, Batory J. Karos, kenderesi örs.

A kioszolt Erzsébet-királyné Sanatorium-sorsjegyet a Dési örsnek elküldöttük.

Kényelmes

havi részletfizetésre

Képes hangszer-árjegyzék ingyen és bérmentve.

hegedűk, gramofonok, fuvolák, ezimbalmok

újmodók, forgatható hangszerek.

Előzékeny kiszolgálás, méltányos üzleti évek.

ELEK és TÁRSA

BUDAPEST, Károly-körút 10. sz.

HIVATALOS RÉSZ.

Büntetőjogi döntvények.

A magánosok elleni erő-zak fogalmához.

A Blk. 176. §-ában körülírt büntett ismervéül a törvény nem állapítja meg, hogy a csoportosulás erőszakoskodási szándékkal történjék, hanem elegendő ha bármilyen okból keletkezett csoport segjt ki a közrend megsértésével magán személyekkel szemben erőszakoskodást

(Curia 1908 máj. 15. 3708 908. sz. a. I. Bt.)

Háztulajdonos gondatlanságából okozott emberölés.

Vádlott, kinek a Tapolca folyó mellett háza van, melyben több, apró gyermekkel bíró, azoknak állandó felügyelet alatt tartására nem képes munkásember is lakik, a folyónak az udvar mellett elterülő részén, lakói kérelme dacára sem alkalmazott kerítést, ajtót vagy más megfelelő védőkészüléket, a mely által meg lett volna akadályozva az a közeli veszély, hogy a kis gyermekek a vízhez jutva szaladjak; vádlott eme mulasztása a folyóhoz jutott s abba beesett két éves leányka halálát okozta. Megállapított a gondatlanságból okozott emberölés vétsége, mert az a körülmény, hogy a folyó mellett lévő házaknál hatósági szabályrendelet nem ír elő semmiféle óvintézkedést, vádlottat nem menti; vádlott mint háztulajdonos hatósági utasítás nélkül is köteles volt a bérlemény használatában lakói személyének biztonságára a kellő óvintézkedéseket megtenni.

(Curia 1908 márcz. 31. 2455. sz. n.)

«Osztály» fogalma izgatásnál.

«Osztály» elnevezés alatt nemcsak a társadalmi léren, a vagyon, a foglalkozás, az élelhetetés, képzettség és családi leszármazás alapján kialakult s egymástól megkülönböztethető társadalmi csoportokat kell pusztán érteni, hanem mindazokat is, a kik közös elvek és érdekek alapján az ezeknek megvalósítása céljából egyesülnek és más-más célú és érdekű személyes csoportoktól világosan megkülönböztethetők.

(Curia 1908 máj. 20. 3858 908. sz. a. I. Bt.)

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Athelyezetttek:

1908. évi szeptember 16-ával:

Burján Endre, a m. kir. III. számú csendőrkerületnél létszám felett vezetett és a m. kir. belügyminisztérium csendőrségi osztályába beosztott I. osztályú százados, jelen szolgálati alkalmazása alól való felmentése es létszám felett való vezetésének beszüntetése mellett, szárnyparancsnoki minőségben a II. számú csendőrkerületbe: Orsovára.

Szaj Geza, m. kir. III. számú esendörke ületbeli 2. osztályu százados, budapesti szárnyparancsnok, kerületénél léteszám felett való vezetése mellett, a m. kir. belügyministerium csendőrsegi osztályába.

Ambrózy Gyula, m. kir. II. számú esendörkerületbeli százados, orsói szárnyparancsnok, hasonló minőségben a III. számú esendörkerületbe: Budapestre.

Gorcskij Vilmos, m. kir. VIII. számú esendörkerületbeli főhadnagy, debreczeni szakaszparancsnok, oktatói minőségben a m. kir. III. sz. esendörkerületbe: Budapestre.

Herkély Gyula, m. kir. III. számú esendörkerületbeli főhadnagy, budapesti oktatótiszt, ezen állásától való felmentése mellett, szakaszparancsnoki minőségben a m. kir. VIII. számú esendörkerületbe: Debreczenbe.

Kinevezettek:

1908. évi szeptember hó 1-ével:

Csendőr járásörmesterek:

Hudák János örmester (1. rangsz.) a IV., **Pálóczi Mihály** örmester (2. rangsz.) a VII., **Horis József** örmester (3. rangsz.) a VIII., **Szakács György** örmester (4. rangsz.) a VIII., **Bruckner Gyula** örmester (5. rangsz.) a II., **Cs. Póth Sándor** (6. rangsz.) a III., **Stipos Károly** örmester (7. rangsz.) a VIII., **Mezei Péter** örmester (8. rangsz.) a V., **Vas Mihály** örmester (9. rangsz.) a III. számú esendörkerület állományában.

Okiratilag megdicsértetett:

A m. kir. honvédelmi minister ur rendeletére a m. kir. V. sz. esendörkerületi parancsnokság által:

Szolcánuski Antal őrsvezető, a Malcher János frideki lakos kárára egy vasuti kocsiában elkövetett 8000 korona értékű lopás tettesének öt napi fázasztó nyomozás után eszközölt kiderítéseért.

Nyilvánosan megdicsértetett:

A m. kir. V. sz. esendörkerületi parancsnokság által: **Koroján Sándor** esendőr ez. őrsvezető, mert egy vasuti kocsiában elkövetett 8000 korona értékű lopás tettesének öt napi fázasztó nyomozás után eszközölt kiderítésénél járőrvezetőjét hathatósan támogatta.

Katonai szolgálati jel.

A legénységi II. osztályu katonai szolgálati jellel ellátott:

A m. kir. II. sz. esendörkerület állományában: **Pástor József** őrsvezető, 1908. szept. 8-án.

PÁLYAZATOK.

Egy irtóki állás a felsővizsóni kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 300 kor. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények az eszteromi kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi október hó 7-ig.

Egy hivatalozolgai állás a törökbecsei kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 160 korona. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Német, szerb és román nyelv ismerete. Kérvények a nagybecskereki kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi okt. hó 3-ig.

Egy irtóki állás a szolnoki kir. törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 420 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Hét havi próbaszolgálat. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a fonti kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi okt. hó 6-ig.

Egy hivatalozolgai állás a fumei kir. törvényszékénél. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 160 korona, esetleg természetbeni lakás. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Olasz nyelv ismerete. Kérvények a fonti törvényszék elnökéhez 1908. évi okt. hó 25-ig.

Egy irodatiszti állás a szombathelyi m. kir. pénzügyigazgatóságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 420 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Egy év alatt leteendő kezelési szakvizsga. Négy középiskolai osztály. Kérvények a fonti m. kir. pénzügyigazgatósághoz 1908. évi október hó 15-ig.

Egy hivatalozolgai állás a nagymihályi kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 160 korona, esetleg természetbeni lakás. Természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Tét nyelv ismerete. Kérvények a sátoraljayhelyi kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi okt. hó 27-ig.

Egy főlegényi állás a budapesti kir. orsz. gyűjtőfogháznál. Fizetés 1000 korona. Természetbeni lakás, esetleg törvényszervi lakpénz. Természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Az igazságügyministerhez címzett kérvények a fonti fogház igazgatóságához 1908. okt. 10-ig.

Egy hivatalozolgai állás a Szamosvolgyi vasutnál Déson. Fizetés 800 korona. Lakpénz 210 korona. Természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Egy havi próbaszolgálat. Kérvények fonti vasutiságatósághoz 1908. okt. 15-ig.

Egy utbiztosai állás Kisküküllő vármegyénél. Fizetés 1200 esetleg 1400 korona. Lakpénz 250 korona. Mellékilletmények. Természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Egy évi próbaszolgálat. Kérvények a vármegye alispánjához 1908. október hó 15-ig.

Egy irtóki állás a felsőöri kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 420 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a szombathelyi kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi okt. hó 15-ig.

Egy kisegítő vámolói állás a budapesti m. kir. állami hidak igazgatóságánál. Fizetés 700 korona. Ruhailletmény 120 korona. Szolgálati napokra pótlék 1 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Három havi próbaszolgálat. Kérvények a fonti igazgatósághoz 1908. október 9-ig.

Egy fogházfelügyelői állás az aranyosmaróti kir. ügyészségnél. Fizetés 1400 korona. Természetbeni lakás. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények a fonti kir. ügyészséghez 1908. évi október hó 10-ig.

Egy irodatiszti, állás a fumei m. kir. pénzügyigazgatóságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 600 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Olasz nyelv bírása. Négy középiskolai osztály. Kérvények a fonti pénzügyigazgatósághoz 1908. okt. 10-ig.

Egy pénzügyi kezelési gyakornoki állás a fő- és szekvárosi m. kir. pénzügyigazgatóságnál. 600 korona segélydíj. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények fonti pénzügyigazgatósághoz 1908. október 10-ig.

Két erdőaltiszti és 2 erdőlegényi állás a lippai m. kir. főerdőhivatal kerületében. Az altiszti fizetés pótlékkal 700—1000 korona. Erdőlegényi segédménydíj 400—500 korona. Mellékilletmények. Természetbeni lakás vagy lakpénz pótlékkal. Magyar nyelv szóban és írásban. Erdőaltiszti szakvizsga. Sajátkerületi kérvények a fonti m. kir. főerdőhivatalhoz 1908. okt. 3-ig.